

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Comisia Internațională a Juriștilor se arată îngrijorată de criza constituțională din Republica Moldova

Natalia Țeremet · Wednesday, June 12th, 2019

Comisia Internațională a Juriștilor (CIJ) și-a exprimat îngrijorarea față de evoluțiile recente din Moldova, care paralizează în mod efectiv guvernarea statului.

Săptămâna trecută, Curtea Constituțională a dispus dizolvarea Parlamentului, a suspendat funcționarea acestuia și a declarat neconstituționale actele sale ulterioare, inclusiv formarea unui guvern, alegerea Președintelui Parlamentului și a suspendat din funcție Președintele Republicii Moldova.

CIJ este deosebit de îngrijorată de procedura excesiv de rapidă prin care Curtea Constituțională a hotărât dizolvarea Parlamentului, suspendarea Președintelui țării și instituirea interimatului funcției. CIJ atrage atenția asupra perioadei inoportune în care Curtea Constituțională a emis hotărârea chiar în ziua stabilită de Curte ca fiind termenul limită de expirare a mandatului parlamentar. Astfel, Curtea Constituțională a privat Parlamentul de o claritate necesară pentru exercitarea mandatului său.

Aceste evoluții au loc pe fondul deficiențelor existente în independența instituțională a sistemului judiciar din Republica Moldova, documentate într-un [raport recent al CIJ](#).

În raportul publicat în martie 2019, CIJ a subliniat numirea problematică în 2018 a trei judecători ai Curții Constituționale în circumstanțe care nu asigură un nivel suficient de transparență, în timpul unei campanii electorale și fără un concurs transparent și competitiv. Raportul a menționat că cei trei judecători numiți au activat anterior în calitate de Procuror General, director al Serviciului de Informații și Securitate și al Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului, membru al majorității politice de guvernare din acea perioadă.

CIJ salută mesajul Secretarului General al Consiliului Europei prin care acesta a anunțat despre solicitarea avizului Comisiei de la Veneția cu privire la criza constituțională, în regim de urgență.

„Statul de drept este un motiv comun pentru care trebuie soluționate conflictele constituționale”, a menționat Massimo FRIGO, consilier juridic superior în cadrul Programului CIJ pentru Europa. „Solicităm tuturor instituțiilor și partidelor din Moldova să caute o soluție pentru a respecta pe deplin statul de drept, cadrul internațional și standardele la care Moldova a aderat. În acest sens, îndemnăm

toate părțile interesate să aștepte avizul Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei pe acest subiect și să reconsidere deciziile sale”.

Context

În hotărârile emise la 7, 8 și 9 iunie 2019, Curtea Constituțională a statuat că Parlamentul trebuie dizolvat pe motivul imposibilității de formare a unui guvern în termen de trei luni din momentul expirării mandatului guvernului precedent.

Deciziile au declanșat suspendarea Președintelui Republicii Moldova, Igor DODON, pentru refuzul de a dizolva Parlamentul și a dus la dispunerea exercitării interimatului funcției de Președinte de către Pavel FILIP.

De asemenea, Curtea a declarat neconstituțional orice act adoptat de Parlament după 7 iunie.

Nici Parlamentul, nici Președintele Dodon nu au acceptat deciziile Curții Constituționale privind suspendarea lor sau validitatea actelor adoptate și nici nu consideră legitimă numirea lui Pavel FILIP în funcția de Președinte în exercițiu.

Fracțiunile parlamentare care constituie majoritatea actuală în Parlament au ajuns la un acord pentru formarea unui guvern de coaliție și au numit Președintele Parlamentului și Prim-ministrul.

Conform interpretării Curții Constituționale a articolului 85 din Constituție, aceste negocieri nu au respectat termenul de trei luni.

Alții au promovat diferite interpretări cu privire la momentul expirării termenului de trei luni pentru numirea unui guvern și a obligației Președintelui Republicii Moldova de a dizolva Parlamentul.

Articolul 85 din Constituție prevede:

(1) În cazul imposibilității formării Guvernului sau al blocării procedurii de adoptare a legilor timp de 3 luni, Președintele Republicii Moldova, după consultarea fracțiunilor parlamentare, poate să dizolve Parlamentul.

(2) Parlamentul poate fi dizolvat, dacă nu a acceptat votul de încredere pentru formarea Guvernului, în termen de 45 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin două solicitări de investitură.

(3) În cursul unui an, Parlamentul poate fi dizolvat o singură dată.

(4) Parlamentul nu poate fi dizolvat în ultimele 6 luni ale mandatului Președintelui Republicii Moldova, și nici în timpul stării de urgență, de asediu sau de război.

Versiunea engleză a comunicatului de presă este disponibilă [aici](#).

This entry was posted on Wednesday, June 12th, 2019 at 4:54 pm and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.

